

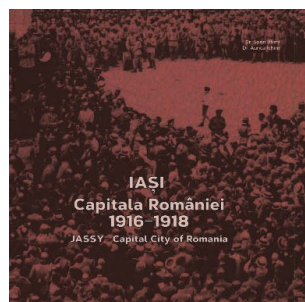
folosit, cu unele licențe inadecvate, cum este „... nu sunt toți însă nesimțiți” caracterizându-i pe curtenii care supraviețuiesc lui Petru vodă (p. 207).

Cu toate aceste inegalități, volumul este unul care poate deveni de referință, mai ales în contextul valorificării de către autor a marelui număr de surse documentare publicate din 1984 (anul apariției monografiei lui Gheorghe David) și până în prezent.

Cătălin HRIBAN

Sorin Iftimi, Aurica Ichim, *Iași – Capitala României, 1916-1918. Iassy – Capital City of Romania*, București, 2017, 311 p.

Autorii demonstrează cu asupra de măsură, prin text și mai cu seamă imagini, dura realitate survenită la doar câteva luni după intrarea României în război, aceea că după ocuparea Bucureștiului, a Munteniei și Olteniei în toamna anului 1916 de către armatele Puterilor Centrale, instituțiile fundamentale ale României – Guvernul, Casa Regală, Cartierul General al Armatei, reprezentanțele diplomatice și misiunile militare, etc. – s-au retras în Moldova, la Iași. Pe lângă oficialitățile vremii, a cohorții de funcționari indispensabili instituțiilor statului, s-au adăugat zecile de mii de refugiați nevoiți să fugă din calea ocupantului încât, pe durata a doi ani, Iașiul a fost un oraș supraaglomerat, cu mult peste posibilitățile sale de cazare și hrană. Chiar și în aceste condiții, înrăutățite de o iarnă cumplită, de lipsa lemnului și carburanților pentru încălzire, de imposibilitatea aprovizionării cu alimentele strict necesare, peste care s-a prăvălit tifosul exantematic și zecile de mii de răniți de pe front tratați în spitalele devenite insuficiente, organizate în școli și improvizate în împrejurimi, Iașiul a rezistat eroic. Exemplul rezistenței l-au dat chiar Regele Ferdinand și Regina Maria, primul ministru Ion I. C. Brătianu, miniștri săi, membrii Parlamentului, ierarhii Bisericii Ortodoxe și ai celei Romano-Catolice. Ajutorul Aliaților – Rusia, Anglia, SUA și, mai cu seamă Franța, atât cât a fost în condițiile de rară vitregie pentru ei, dar mai cu seamă pentru noi, ne-a ajutat să depășim insurmontabilul. Iașiul, devenit capitala Țării, centrul politic și de organizare a rezistenței militare, a căpătat dimensiunile simbolului de speranță națională. Toate acestea și multe alte aspecte sunt condensate de autori – Sorin Iftimi și Aurica Ichim – în textele bilingve (română și engleză) care preced imaginile mai mult decât sugestive ale celor zece capitole – *Orașul Iași, a doua capitală; Refugiul de la Iași – dezastrul și regăsirea speranței; Familia Regală în „Orașul Unirii”; Guvernul și Parlamentul în pibegie; Misiuni diplomatice și militare; Spitalele militare și Crucea Roșie; Armata română și armata rusă în 1917; Viața cotidiană și viața culturală; Anul 1918. Premisele Marii Uniri; Memoria războiului, recurs la identitate* – în excelentul album finanțat de Primăria Municipiului Iași. De altfel, edilul

șef, Mihai Chirica mărturisește că a inițiat și sprijinit financiar realizarea albumului „*pentru marcarea centenarului*” orașului erou din anii Primului Război Mondial.

Autorii, Sorin Iftimi și Aurica Ichim, avertizează cititorul că imaginile și documentele au fost identificate și selectate dintre cele aflate în colecțiile Muzeului de Istorie a Moldovei din cadrul Complexului Muzeal Național „Moldova” din Iași, ale Arhivelor Istorice Naționale Centrale și ale filialei ieșene, ale Bibliotecii Academiei Române, ale Muzeului Național de Istorie a României și ale Muzeului Național Militar „Regele Ferdinand I”. Albumul se deschide cu un text inspirat ales de autori, olograf „*Nici un foc nu curăță ca focul jefei, nici o flacără nu suie mai drept până în inima Dumnezeirii*” – al Reginei Maria care era cea mai îndreptățită la o atare meditație, dar și de recunoștință pentru devotamentul atât de rar întâlnit la capetele încoronate cu care a alinat suferința miilor de ofițeri și soldați răniți – români, francezi și ruși – în spitalele risipite pe tot cuprinsul Moldovei, multe inițiate, organizate și întreținute de chiar Regina.

Albumul în totalitatea sa este un omagiu adus tuturor românilor și străinilor din misiunile militare trăitori atunci în Iași, dar mai cu seamă eroilor care și-au jertfit viața pentru apărarea gliei străbune. Între aceștia și cetățenii români de cult mozaic ce își dorm somnul de veci în Cimitirul Evreiesc din Iași, toate surprinse atât de sugestiv în ultimul capitol. În fața unei asemenea nobile și excepționale realizări, chiar și un cititor interesat nu numai de imaginile atât de grăitoare prin încărcătura lor istorică și sentimentală ci și de text își suprimă orice observație, rămânând mut și plin de încântare. Orice altă laudă adusă inițiatorilor și mai cu seamă autorilor truditoresc ar fi de prisos pentru că rândurile de mai sus le exprimă pe deplin.

Ion I. SOLCANU

Ion Agrigoroaiei, *Opinie publică și stare de spirit în vremea Războiului de Întregire și a Marii Uniri*, ediția a II-a revizuită, Editura Fundației Academice AXIS, Iași, 2016, 324 p.

Autorul, Profesorul Ion Agrigoroaiei, este astăzi unul dintre cei mai autorizați specialiști ai istoriei României din vremea Războiului de Întregire, a Marii Uniri și a perioadei interbelice, cu toate marile ei prefaceri economice, sociale, culturale, dar și a cadrului legislativ nou creat pentru a corespunde noilor realități teritoriale câștigate pe câmpul de luptă prin jertfa celor peste 500.000 de ofițeri și soldați. Prestigioasele sale contribuții științifice privind domeniile amintite mai sus sau cele referitoare la istoria Basarabiei, România interbelică, România în relațiile internaționale din anii 1914-1947 au fost concretizate în volumele *Unirea Basarabiei cu*

